

Universitätsbibliothek Wuppertal

Aristophanis Comoediae Undecim

Graece Et Latine, Ad fidem optimorum Codicum MSS. emendatae cum nova octo Comoediarum interpretatione Latina, & notis ad singulas ineditis Stephani Bergleri nec non Caroli Andreae Dukeri ad quatuor priores. Accedunt Deperditarum Comoediarum Fragmenta, A Theod. Cantero Et Gul. Coddæo Collecta, ...

Aristophanes

Lugduni Batavorum, MDCCLX

Actus tertii scena secunda

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1094](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1094)

- Ἔστα δ' ὑψιλόφων τε λόγων
 Κορυθαίολα νείκη,
 835 Σκινδαλῶν τε ᾠδὸξόνα,
 Σμιλδύματ' ἔργων,
 Φωτὸς ἀμυρομύς
 Φρενοτέκλον ἄνδρος
 Ῥήμαθ' ἵπποβοάμονα.
 840 Φείξαι δ' αὐτοκόμῃ λοφιάς
 Λασιώχῃ χαίταν,
 Δεινὸν ὀπισηύιον ξυνάγων,
 Βρυχάμιν ἥσθ
 Ῥήματ' ἡμφοπαγῆ,
 845 Πινακιδὸν ἄσποπῶν
 Γηγυεὶ Φυσήματι.
 Ἔνθεν δὲ φοματρυγρὸς ἐπάθ
 Βασανίτεια, λίσπη
 Γλαδὸς ἀνελιοσομῆ, Φθοφερβός.
 850 Κινῶσα χαλινὸς,
 Ῥήματ' δαιομῆ,
 Καταλεπτολογήσθ
 Πλοδμώνων πολὺν πόνον.

ACTUS TERTII

Τρίμετροι.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

- ΕΥΡ. **Ο**ὐκ ἂν μεθείλω ἔθρονε, μὴ νηθέτθ·
 855 Κρείττων γὰρ εἶναι Φημι τέτθ ἔ τεχνίω.
 ΔΙΟΝ. Αἰσχύλε, τί σιγάς; αἰδάνθ γὰρ ἔ λόγῃ.
 ΕΥΡ. Ἀποσημνυεῖται ᾠῶτον, ἄτθ ἐχάστοτε

Ἐν

vf. 833. Ἐψιλόφων τε λόγων] Infra vf. 950. Euripides dicit Aeschylum proloqui ῥήματα ἄβεια ἄρρῃς ἔχοντα καὶ λόγῃς.
 vf. 835. Σκινδαλῶν] In Nubibus vf. 130. λόγων ἀκριβῶν σκινδαλῶν. ubi vid. Notam.
 vf. 836. Σμιλδύματα] Antiphanes apud Athenaeum IV. p. 161. λόγοι λεπτοί, διασημνυμένοι τε φροντιστές.

orationes subtiles & exasctatae meditationes.

vf. 837. Φωτὸς] Euripidem intelligit.

vf. 840. Φείξαι δ' αὐτοκόμῃ λοφίας — χαίταν] Empedocles apud Plutarchum in Quaest. Physicis: φείξαι εὐ λοφίην πύρ ἀφθαλμοῖσι διδοχάως. Soping. ad Hesych. in voce λοφίη.

- Existunt autem verborum altis cristas erigentium
 Galeatae & veloces concertationes,
 835 Scindularumque subtilium audaces rotationes,
 Et ramenta operum,
 Dum refutat alter vir
 Artificis ingeniosi
 Verba fesquipedalia.
- 840 Tum iste erigens comantis cervicis
 Hirsutam setam,
 Horribile supercilium contrahens,
 Rugiens, emittet
 Verba compaginata,
 845 Tanquam tabulas ea revellens,
 Giganteo spiritu.
 Hinc jam dicendi magistra, versuum:
 Examinatrix, lubrica
 Lingua volubilis invidiosos
- 850 Concutiens frenos,
 Concidens adversarii verba,
 Minutatim refellet
 Pulmonum gravem laborem. (*vehementi spiritu enunciata verba*)

SCENA SECUNDA.

Senarii.

EURIPIDES, BACCHUS, AESCHYLUS.

- EUR. Nolim relinquere folium, ne adhorteris:
 855 **E** Nam isto me potiore a σ esse in arte nostra.
 BACCH. Aeschyle, quid taces? sentis enim haec dicta.
 EUR. Cum gravitate aliquamdiu stabit tacitus primo, id quod semper

In

vf. 843. Βρυχόμενος] Aeschylus intelligitur, quem paulo ante ἐπιβραμίσταν dicebat.

vf. 846. Ἰσχυεὶ φροσύματι] Gigantes dicebantur γυγνῆσι. Vid. ad Nubes vf. 851.

vf. 852. Κατακλιπλοζήσῃ] In Nubibus vf. 1499. διακλιπλοζήσῃ ταῖς δειπῆσι.

vf. 854. ΕΥ.] Hic jam prodeunt Euripides, Aeschylus, & Bacchus; deinde illi duo certant de priuatu, Baccho iudice.

vf. 857. Ἀποσπασμένης] Infra, vf. 1046. Διχόλο λίξον, μὴδ' ἀββαδῆς σημαίνουμένης χαλίτανι.

Ibid. Ἀπὸ τῆς ἐκδύσεως ἐν ταῖς τραγῳδίασι] Aeschylus in

Ἐν ταῖς τραγωδίαισιν ἐτετραθέτο.

ΔΙΟΝ. ὦ δαιμόνι ἀνδρῶν, μὴ μεγάλα λίαν λέγε.

860 ΕΥΡ. Ἐγ' ᾧδα τῆτον, ἔ' δέσπεμμαι πάλα,

"Ἀνθρωποι ἀγριοποιὸν, αἰθαδόσμοι,

"Ἐχούτ' ἀχάλινοι, ἀκρατεῖς, ἀπύλωτοι φόμα,

"Ἀπειλάλητον, κομποφακελορρήμονα.

ΑΙΣΧ. Ἄληθες, ᾧ παῖ τ' ἀρωαίας θεῶ.

865 Σὺ δὴ με ταῦτ', ᾧ σωμαλιοσυλληκτάδη,

Καὶ πιαχοποιέ, ἔ' ρακιοσυρράπιάδη.

"Ἄλλ' ἐπ' χαίρων ταῦτ' ἐρεῖς. ΔΙΟΝ. Παῦσ' Αἰσχύλε,

Καὶ μὴ πρὸς ὀργίῳ σπλάγχνα θερμίνης κότω.

ΑΙΣΧ. Οὐ δῆτα, πείν γ' ἀν τῆτον σποφῆνω σαφῶς

870 Τὸν χλοποιὸν, αἰσὶ ᾧν θεαοῖνε).

ΔΙΟΝ Ἄγ' ἄρα μέλαιναί παιδες ἐξεύγεατε

Τυφὸς γ' ἐκβαίνεν ᾧδρασκυλάει).

ΑΙΣΧ. ὦ Κρητικὰς μὲ συλλέγων μονάδας,

Γάμους δ' ἀνοσίθεσ εἰσφέρων εἰς τ' τέχνιου.

875 ΔΙΟΝ. Ἐπίχαρις ἔ' τ' ᾧ πολυτήμπτ' Αἰσχύλε.

"Ἀπὸ τ' χαλαζῶν, ᾧ πόνηρ' Εὐεπίδη,

"Ἀπαγε σιαυτὸν ἐκποδῶν, εἰ σαρρονεῖς,

"Ἴνα μὴ κεφαλαίῳ τ' κρόταφόν σε ρήματι

Θένων ὑπ' ὀργῆς, ἐκχέη τ' Τήλεφον.

880 Σὺ δὲ μὴ πρὸς ὀργὴν, Αἰσχύλ', ἀλλὰ φρασίωσ

"Ἐλεγχ', ἐλέγχε· λοιδορεῖσθ' δ' ἔ' ᾧ πρέπι

"Ἄνδρας ποιητὰς, ᾧσπερ δέροπώλιδα.

Σὺ δ' ἄθυσ, ᾧσπερ ᾧρῖν ᾧ ἐμωρηθεῖς, βοᾷς.

ΕΥΡ.

in Tragoedijs introduxit saepe personas nimis diu ta-
centes; infra, v. 936. de eo dicit Euripides: πρώτι-
σα μὲν δὴ γ' ἴνα τινὰ κἀθισεν ἐγκαλύφας, ἄχμηλα τιν'
ἢ Νιόβων, τὸ πρόσωπον ἔχει δαιμόνιο, πρῶγμα τ' τραγω-
δίας, γυροκόλας ἔδὲ τυτὶ.

v. 861. Ἄθρατον] Hunc, & sequentes duos versus
citat A. Gellius l. 15. ubi ait: Hujuscemodi autem lo-
quacitatem, verborumque turbam magnitudine inani va-
siam facetissimus Poëta Aristophanes insignibus vocabulis
denotavit in his versibus. Ex notis Kusteri."

v. 862. Ἐχούτ' ἀχάλινον — φόμα] In Euripidis
Fragmentis ex Menalippe: ἀχάλιν' ἔχεισι φόμα. Vi-
de Notas Cl. Barneſii ad Euripidem in Bacchis v. 385.
ad haec verba: ἀχάλινον σωμαίων, ἀνομι τ' ἀφροσύνας
τὸ τέλει δυσυχία. Effraenasi oris & enormis demenciae
finis est infartium. Theophylactus Simocata Epist. 67.
ἐκ εἰδῶς, ἀχάλινωτον γλώττιαν μείζονα τὴν πνευμηνίαμα-
σθ' εἰσπραττομένη τὴν κίλασιν. Nec scis, ab effraeni
lingua exigi supplicium majus ipso delicto.

v. 863. Κομποφακελορρήμονα] Infra, v. 965. εἶδῶσαν
ὑπὸ κομποφάτων καὶ ρημάτων ἰσαχθῶν (τὴν τέχνην.)
v. 864. Ἄληθες ᾧ] Est parodia versus Euripidei,

quem profert Scholiastes: Ἄληθες, ᾧ παῖ τ' ἀρωαίας
θεῶ. Pro ἀρωαίας θεῶ autem Aristophanes lepide
dixit: ἀρωαίας θεῶ i. e. Ruralis deae, ut nempe
oblique indicaret Euripidem fuisse filium λαχανοπά-
λας i. e. Olerum venditricis." Kusterus. In The-
simoph. v. 394. Εὐριπίδης τὸ τ' λαχανοπακτορίας.

v. 865. Σωμαλιοσυλληκτάδη] Infra, v. 1185. ad eum-
dem dicit Aeschylus: ᾧ κατεσφωμυλῆναι ἀνθρώποι. Ce-
terum illa vox est composita ad comicam licentiam.
Similis vox occurrit apud Athenaeum l. 4. p. 157. ἀ-
δρος γυροσυλληκτάδης. Viri barbam colligere soliti.

v. 866. Πτωχοποιέ] Euripidis Scholiastes ad Pho-
nissas v. 1432. ὁμοίως ἐπὶ πάντων Εὐριπίδους πτωχοποιέος ἐστίν.
Plane in omnibus Euripides est mendicorum siber. Ubi
autem Euripides introduxerit mendicos, ipse Comicus
facete admodum docet in Acharn. ubi inter alia, v.
423. ἀλλ' ἢ Φιλοκλήτου τὰς τὴν πτωχὴν λέξεις; deinde
alter: ἐκ ἀλλὰ τόσα πολλὰ τοὺ πτωχιστῆς.

Ibid. Ρακιοσυρράπιάδη] Infra, v. 1089. τὸς βασιμῶ-
οντας βακί ἀμπισῶν. Vid. in Acharn. loco jam cita-
to, ubi fingit quendam pannos & habitum mendico-
rum mutuo petentem ab Euripide ex ejus Tragoedijs.
v. 870.

In tragoediis factitabat praestigiator iste.

ΒΑCCH. O bone, ne nimis magna loquaris.

- 360 EUR. Ego hunc novi, & dudum (*contemplatus sum,*) perspexi
Hominem crudelium Heroum fictorem, contumaci
Praeditum, effraeni, impotenti, & bipatenti ore,
Sine ullo modo loquentem, turgida verba cumulatim fundentem.
ΑΕSCH. Itane, ô fili rusticae Divae.

- 365 Tu in me haec dicis, ô blateramentorum collector,
Et mendicorum fictor, & pannorum confutor:
At faxo ut cum magno malo tuo dixeris. ΒΑCCH. Define Aeschyle,
Neve excandesças iracundia.

- ΑΕSCH. Minime vero, priusquam ostendero perspicue,
370 Qualis homo sit iste claudorum fictor, qui nunc adeo ferox.
ΒΑCCH. Agnum agnum nigrum pueri efferte,
Nam turbo erumpere conatur.

- ΑΕSCH. O qui Cretenses colligis monodias,
Nuptiasque nefarias infers in artem.
375 ΒΑCCH. Reprime te, ô valde honorande Aeschyle.
Tu vero Euripides a grandinibus, miser,
Remove te hinc, si sapis,
Ne grandiori verbo tempora tibi
Feriens prae iracundia, excutiat Telephum.

- 380 Tu vero, Aeschyle, non iracunde, sed leniter
Argue & arguitor. Conviciari autem non decet.
Poëtas, tanquam panarias (*panum venditrices.*)
Tu vero statim incensus quasi ilex vociferaris.

EUR.

vf. 370. Τὸν χαλοποιόν] In Acharn. vf. 410. ad Euripidem aliquis dicit: ἐκ ἐτίς χαλὸς ποιῶς. mox ibi, vf. 426. afferuntur exempla claudorum ex tragoediis illius: ἂ Βαλλεροφόντης εἶχ' ὁ χαλὸς ἐτίσι; deinde alter dicit: ἂ Βαλλεροφόντης ἄλλα κἀκεῖν' μὴ ἦν χαλὸς, προσαιτῶν, σωμύλλῃ. deinde alter: εἰδ' ἀνδρὰ Μυσοῦ Τύλερον.

vf. 371. Ἄγ' ἀγῶ — τοῦδε γὰρ] Ingentes motus animorum in istis poëtis comparat cum vento impetuosissimo; itaque *agnam nigram* jubet esserri tempestatibus immolandum. *Nigras pecudes* tempestatibus immolabantur. Virg. Aen.

Nigram hycli pecudem, Zephyris felicibus albam.

vf. 373. ὦ Κοκτικὸς μὲν] Unus ex Schollastis putat Comicum respicere ad Phaedram in Hippolyto Euripidis, quae erat Cretensis, & infano amore deperibat Hippolytum privignum; sane haec monodias canit in praedicto dramate vf. 197. & seqq. Infra etiam reprehendit Euripidem quod tali modo de Phaedra scripsisset; ubi Aeschylus dicit, se fecisse fabulas, quae continerent exempla virtutum, non autem tales, quales Euripides; vf. 1075. ἄλλ' ἂ μὰ Δι' ἂ Φαίδρας ἐποίησεν

πορνας. deinde vf. 1084. Euripides quaerit: πότῃσιν δὲ δὲ ἄντα λέγον ταῦτον περὶ τῆ Φαίδρας ἐυθύνῃ. cui Aeschylus: μὰ Δι' ἄλλ' οὐτ', ἀλλ' ἀποκρίσῃσιν χερὶ τὸ πομπῶν τ' γὰ ποιῶν.

vf. 374. Γάμου δὲ ἀνοσίχνης] In Aeolo Euripidis Maecarens fororem Canachen duxit: aut etiam ceteri illius fratres ceteras forores; ut notavit Scholiastes in Nubibus vf. 1374. ad haec verba: ὁ δὲ εὐθὺς ἔσ' Εὐριπίδα ἴσασιν τῶν ὡς ταῖν ἀδελφῶν, ἂ λέξιμαί, τὴν ὁμομοστῆσαν ἀδελφῶν. Vide hic in Ranis vf. 1107.

vf. 379. Ἐκχλῆ τ' Τάλεσον] i. e. Ne effundat aut excutiat tibi mentem ἔσ' sapientiam, quam praecipue ostendere voluisti in Telepho dramate. μὴ ἐκχλῆ τὸ πᾶν σφισσῶμα, ut cum Sophocle dicam ex Philoctete vf. 13. Introduxerat autem Telephum tanquam sacundum & disertum; in Acharnensibus vf. 428. sic describitur: χαλὸς, προσαιτῶν, σωμύλλῃ, δεινὸς λέγων. deinde alter dicit: εἰδ' ἀνδρὰ Μυσοῦ Τύλερον.

vf. 380. Μὰ πῶς ἐργῶν] Infra, vf. 1029. μὴ πῶς ἐργῶν ἀπικλῆσαι, ubi vid Not.

vf. 381. Ἐλεγχ' ἐλέγχῃ] Mox: δέκων δέκωνδων. τὸ ἐλεγχῆ pro ἐλεγχῆ.

- ΕΥΡ. Ἐτοιμός εἰμ' ἔγωγε, κῆκ ἀναδύομαι
 885 Δάκνειν, δάκνειας ἀπὸ τέρου, εἰ τῆτ' ἔδοκε,
 Τάπη, τὰ μέλη, τὰ νεῦρα τ' τραγωδίας,
 Καὶ ἢ Δία, τ' Πηλέα τε, καὶ τ' Αἰόλον,
 Καὶ τ' Μελιάχρον, καὶ πῖ μάλα τ' Τήλεφον.
 ΔΙΟΝ. Σὺ δὲ δὴ τί βελβύβη ποιῆν; λέγ' Αἰχόλυε.
 890 Αἴσχ. Ἐβελβόμιεν μὲ ὅση ἐείζειν εἰθάδε.
 Οὐκ ἐξ ἴσου γὰρ ὄσιν ἀγῶν νῶν. ΔΙΟΝ. Τίη;
 Αἴσχ. Ὅπῃ ποιήσις ἔχῃ σωτηρήνέ μοι.
 Τῆτ' ἔδοκε σωτηρήνεν ὄσιν ἔξῃ λέγειν.
 Ὅμως, ἐπειδὴ σοι δοκεῖ, δρᾶν ταῦτα χεῖ.
 895 ΔΙΟΝ. Ἴθι νῦν λιβανωτὸν δεῦρό πῃ, καὶ πῦρ δότω,
 Ὅπως ἀν' ἐξώμεν ἀπὸ τ' σοφισμάτων,
 Ἀγῶνα κρῖναι τίνδε μυσικώτατα.
 Ὑμεῖς δὲ ταῖς Μῦσαις πῖ μέλ' ἀποσοῦσατε.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

- 900 Δ ἰός ἐνεία παρθένοι, ἀγναὶ
 Μῦσαι, λιπυλόγους
 Σωτηρὰς Φρένας αἰ καθορθάτε
 Ἀνδρῶν γιωμοτύπων,
 Ὅταν εἰς ἔειν ὄξυμελίμοις
 Ἐλθῶσι, φρέλαισί
 905 Τε παλαιόμασιν ἀντιλογεῖντες.
 Ἐλθετ' ἐποφόδωμαι
 Δύναμιν δευροτάτοιον τομάτων.
 Ποείσαθε ῥήματα,
 Παρὰ πέσματ' ἐπῶν· νῦν γὰρ ἀγῶν
 910 Ὅδε σοφίας μεγάλας
 Χωρεῖ ἀπὸς ἔργον ἡδὴ.

Σ Υ.

vf. 885. Δάκνειν] In Equitibus vf. 493. μέμνησι νῦν δάκνειν, διαβάλλειν. Metaphora a gallis pugnancibus.
 vf. 891. Οὐκ ἐξ ἴσου γὰρ] Euripides in Iphigenia ad Aulidem vf. 804. ἐκ ἐξ ἴσου γὰρ μέμνηται Euripi πύλας. Non enim ex aequo manemus ad Euripi ostia.

vf. 892. Ποίσεις ἔχῃ σωτηρήνέ μοι] Nam etiam post mortem Aeschylus agebantur eius tragoediae ex decreto publico; Scholiastes Comici ad Acharn. vf. 10. τί μῆτις δὲ μέγιστος ἴσχυς παρ' Ἀθηναίους ὁ Αἰσχύλου, καὶ μόνον αὐτὸ τὰ δράματα φησίσματι κοινῶς μετὰ θάνατον ἰδιδόσκοντο. Honorem autem maximum consecutus est Aeschylus apud Athenienses, & solius ipsius dramata publico decreto post mortem eius docebantur. Scriptor vitae Aeschylus: Ἀθηναῖοι δὲ τούτους ἠγάπησαν Αἰσχύλον, ὡς φη-

φίσσεται μετὰ θάνατον αὐτῶν, ἃ βελόμενοι διδάσκον τὰ Αἰσχύλου χροῖον λαμβάνειν. Tanti fecerunt Athenienses Aeschylum, ut decretum ferrent post ejus mortem, quo ille, qui vellet Aeschylus fabulas docere, chororum impetraret. ubi vide Stanlejum etiam, quem non fugit praedictus Scholiastae locus.

vf. 893. Ὅσιν ἔξῃ λέγειν] Quoniam res agitur apud mortuos, & Euripidis poësis cum ipso mortua est: Aeschylus autem, licet etiam mortui, poësis est apud vivos; dicit Aeschylus Euripidi non defore verba; sibi autem forte defore. Sed eventus docebit, Euripidem tamen vinci ab Aeschylō, quamvis ipse artem ad inferos secum detulerit, Aeschylus autem non; itaque tanto major est gloria Aeschylus: quid enim fecisset, si &

- EUR. Equidem paratus sum & non refugio,
 885 Quin mordeam, aut mordear prior, si huic videtur,
 In versibus, in modulis, in tragoediae nervis,
 Et profecto in Peleo, & Aeolo,
 Et Meleagro, imo etiam in ipso Telepho.
 ΒΑΣΧΗ. Tu vero quid cogitas facere? dic Aeschyle.
 890 ΑΕΣΧΗ. Voluisssem quidem hic non rixari;
 Nam non ex aequo est nobis certamen. ΒΑΣΧΗ. Cur?
 ΑΕΣΧΗ. Quia ars poëtica non est mecum mortua;
 Cum hoc autem est intermortua; itaque habebit quae dicat.
 Tamen, quoniam tibi videtur, facienda haec sunt.
 895 ΒΑΣΧΗ. Agedum thus aliquis huc & ignem mihi det,
 Ut preces concipiam ante argutationes horum (*praemittam argutationibus*)
 Ut istud certamen musice decidam.
 Vos vero Musis carmen aliquod accinite.

C H O R U S.

- 900 Jovis novem filiae virgines, castae
 Musae, subtiles in differendo,
 Quae adspicitis solertes mentes
 Virorum sententias procudentium,
 Si quando in arenam cum suis acute excogitatis
 Descendant, versutis-
 905 que artibus luctatoriis, contradicendo inter se certaturi.
 Adeste inspecturae
 Vim duorum facundissimorum orium:
 Praebete autem verba,
 Et subtilem scobem versibus; nunc enim certamen
 910 Istud sapientiae magnum
 Initium capit.

S Y-

& ipse artem secum detulisset? aut quid tunc demum fecisset, si ipse quidem detulisset secum artem, Euripides autem non? Forte devorasset hominem.

„ v. 895. ἴδι νῦν] Similis locus in Vespis v. 856.
 „ ἀλλ' ὡς τὰ χεῖρα πῦρ τις ἐξενεγκάτω καὶ μὴδὲν καὶ τ'
 „ λικταῖον ἰδοῦθαι, ὅπως ἂν εὐξάμεσθα. Vide etiam in
 „ Thesmoph. v. 37. Kusterus.

„ v. 899. Ποθήντοι] Musae pro castis virginibus habentur; apud Lucianum Venus dicit ad Cupidinem: αἱ δὲ Μῦσαι διὰ τὴν σοὶ ἀπρωτοί, καὶ ἕξω βελῶν; cui Cupido dicit: αἰδέμεαι αὐτάς, μῆτερ' ἑμεναι γὰρ εἶσι καὶ αἱ τὴν φροντισσοί, καὶ περὶ ἄλλων ἔχουσι. Musae vero sur tibi sunt invulnerabiles, & a tuis jaculis tutae de-

gunt? Cup. Revereor ipsas, mater; sunt enim venerabiles, semperque aliquid meditantur, & circa cantum occupantur. Quomodo tamen famam virginittatis tueri possunt, viderint ipsae; nam scimus quasdam earum peperisse ex clandestino concubitu.

„ v. 900. Δεπτολόγας — φρένας] In Nubibus v. 153. ὦ Ζεῦ βασιλεῦ τ' ἀπείρητος τ' φρενῶν.

„ v. 902. Ἀδρῶν γλωμοτύπων] In Equit. Phaeax rhetor dicitur γλωμοτύπος, v. 1376. In Thesmophoriazulis, Agatho poeta dicitur γλωμοτύπος, v. 59.

„ v. 909. Παραπρισμῶν ἰσῶν] Supra, v. 836. σμιλῶματ' ἢ ἔργων. In Nubibus v. 130. λόγων ἀερίων σκιῶν δαλμῶν.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΚ ΣΤΙΧΩΝ Ι.

ΔΙΟΝ. **Ε**ὐχεσθε δὴ καὶ σφάπι, ὡρὶν τὰ ἴπι λέγειν.

ΑΙΣΧ. Δήμητες, ἡ θεῖα σα τ' ἐμὴν φρένα,
 εἴναί με τ' ὅσων ἄξιον μυστήριον.

915 ΔΙΟΝ. Ἐπίθεε λαβῶν δὴ καὶ σὺ λιβανωτόν. ΕΥΡ. Καλῶς.
 Ἐτεροὶ γὰρ εἰσιν, οἷσιν ὄχρημα θεοῖς.

ΔΙΟΝ. Ἴδιοί τινές σοι, κόμμα καινόν; ΕΥΡ. Καὶ μάλα.

ΔΙΟΝ. Ἴθι νῦν προσβύχθε τοῖσιν ἰδιώταις θεοῖς.

ΕΥΡ. Αἰθῆς ἐμὸν βόσκημα, καὶ γλώσσης σφρόφιγγε,

920 καὶ ξύνεσις, καὶ μυκίηρες ὄσφραντήριον,
 ὄρθως μ' ἐλέγχειν, ὡς ἂν ἀπώμα λόγων.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

Καὶ μὲν ἡμεῖς ὀπιθυμῶμεν
 Παρὰ σοφοῖν ἀνδρῶν ἀκῆσσαι

Τινὰ λόγων ἐμμέλειαν,

325 Ἐπί τε δαίαν ὀδόν.

Γλῶσσα μὲν γὰρ ἡγείω,

Δῆμα δ' ὄσκι ἀπολμον ἀμφοῖν,

Οὐδ' ἀκίητοι φρένες.

Προσδοκᾶν ἔν εἰκός ὅστι,

930 τὸν μὲν ἀρεῖόν τι λέξειν,

καὶ κατερρίνηδόν.

τὸν δ' ἀνασπῶντ' αὐτοπρέμοις

τοῖς λόγοισιν ἐμπεσόντα

συσκεδᾶν πολ-

935 λὰς ἀλινδύθρας ἐπῶν.

ACTUS

vf. 913. Δήμητες] Aeschylus vocat Cererem ingenii sui nutricem, quia Cereris initiationum sacra peragebantur in Eleusine, unde ipse erat oriundus; Scholiastes: περίσων Ἐλευσίνιου τ' ἄμνον ὁ Ἀιχύλου ἦν. Scriptor Vitae Aeschyli: Ἀιχύλου ὁ Τραγικός, γένος μὲν ἦν Ἀθηναῖος, Ἐλευσίνιου τ' ἄμνον Aeschylus Tragicus, genere Atheniensis fuit, pago Eleusinius.

vf. 915. Ἐπίθεε — λιβανωτόν] In Nubibus vf. 425. εἰδ' ἂν δύσαιμι, εἰδ' ἂν σπείσαιμι, εἰδ' ἐπιθεῖν λιβανωτόν.

vf. 916. Ἐτεροὶ γὰρ εἰσι] Euripidem facit novatorem circa divina, tanquam Socratis imitatore, cujus erat

studiosus. Socratem autem propterea maxime esse condemnatum, ὅτι κανὰ εἰσθήγαυ δαιμόνια, constat ex Apologia Platonis & Xenophontis.

vf. 919. Αἰθῆς ἐμὸν βόσκημα] Sic Nubes, quas Socratem pro deabus habuisse fingit, Sophistas pascere dicuntur in Nub. vf. 330. καὶ γὰρ καὶ αἰεὶ οἶσθ' ὅτι πλίσσει αὐτὰν βόσκουσα σοφιστὰς. Ibid. vf. 263. Socrates etiam invocatur Aërem & Aetherem: ὦ διαποτ' ἀναξ αὐτῶν αἶθε, ὅς ἔχεις τὴν γῆν μετῴρων, λαμπρὸς τ' Αἰθῆς, ubi vide Notam.

Ibid. Γλώσσης σφρόφιγγε] In Nubibus vf. 422. dicit Socrates: ἄλλο τι δὴτ' ἔν, τομῆς ἦδη θεῶν ἔδνα, πάντ' ἄπειρα

SYSTEMA VERSUUM x.

- B**ACCII. Precamini jam vos etiam aliquid, priusquam versus recitetis.
BAESCH. O Ceres, quae meam mentem aluisti,
 Effice me dignum tuis mysteriis.
- 915 **B**ACCII. Cape thus & impone tu etiam. **E**UR. Recte.
 Sunt enim alii Dii, quos ego invoco.
BACCII. Peculiaresne aliqui & novae notae? **E**UR. Admodum.
 Age ergo invoca peculiares Deos.
EUR. Aether meum pabulum, & linguae volubilitas,
- 920 Et intelligentia, & nares olfactoriae,
 Date ut recte redarguam dicta, quae aggressus fuero.

C H O R U S.

- E**quidem nos cupimus
 Ex viris sapientibus audire
 Aliquam sermonum concinnitatem,
 925 Et ad haec hostiles utriusque insidias. (*Ut viam certandi ingrediantur*)
 Etenim lingua eorum efferari coepit,
 Animusque non ignavus ambobus est,
 Neque pigra mens. (*Nec non concitatae mentes.*)
 Par est igitur, ut speremus
- 930 Alterum quidem aliquid urbani dicturum,
 Et limati atque politi;
 Alterum autem convellendo illud, radicitus evulsis (*i. e. grandibus*)
 Verbis, & irruendo
 Dissipaturum mul-
 935 tas tricas verborum.

SCENA

ὅτι ἡμῖς τὸ Χάθ' ἑστί, καὶ τὰς Νεφέλας, καὶ τὴν
 Γλῶσσαν, τρία ταυτί;

vf. 925. Δαίαν ἰδὴ] Infra vf. 1053. δῶμα ποιήσας
 "Αἰετὸν μισόν" — ὃ θεοσάμνον πάς τις ἠράσθη δαίθ'
 εἶνα.

vf. 926. Γλῶσσα μὲν γὰρ ἠγροία] Non aliis armis,
 nisi lingua pugnaturi sunt. In Nubibus vf. 418. τῆ
 Γλῶσση πολεμίζων.

vf. 927. Ἄμμα δ' ἐκ ἀπολμον] In Nubibus vf. 456.
 Ἄμμα μὲν παρσι τῶδε ἐκ ἀπολμον, ἀλλ' ἴποιμον.

vf. 931. Κατεργεμένοι] Scholia: ἰξουμένοι i. e. poli-
 tum's limatum, a ῥίη, lima. Haec autem de Euripide

dicuntur.

vf. 932. Ἀυτοπόμενοι] Metaphora ab arboribus.
 Antiphanes apud Athenaeum I. p. 23. ὄρε παρὰ
 ῥεῖθροισι χειμαρῶος, ὅσα δένδρον αἰ τὴν ῥύκλα καὶ τὴν
 ἡμίραν βρέχεται, μέγισθ' καὶ κάλλ' οἷα γίνετα. Τὰ
 δ' ἀντιτείνονθ', εἰανὲν δέψαν τιὰ Ἡζυρασίαν ἔχοντ' αὐ-
 τοπόμεν' ἀπέλλουσα. Vides, quaecumque apud torrentes flu-
 vios arbores semper nocte dieque rigantur, quae sint magni-
 tudine & pulchritudine; contra autem quae quasi siccant,
 aut siccitatem habent, illas a stirpe pereunt. Quae est
 Parodia ex Sophoclis Antigona vf. 723. & seq.

vf. 935. Ἄλλοθιθρας] Eustathius ad Homeri Il. p. 289. 28.